

ZAWIADOMIENIE KOMISJI**Wytyczne****Dowód legalnego pozyskania w przypadku żywych zwierząt gatunków wymienionych w załączniku B i niezbędna dokumentacja dowodowa**

(2019/C 107/02)

Wytyczne Komisji mają na celu wspieranie właściwych organów państw członkowskich UE we wdrażaniu unijnych rozporządzeń w sprawie handlu gatunkami dzikiej fauny i flory⁽¹⁾ w sytuacjach, w których legalne pozyskanie lub wprowadzenie do UE żywych okazów gatunków zwierząt wymienionych w załączniku B do rozporządzenia (WE) nr 338/97 należy wykazać za pomocą dokumentacji dowodowej, tak aby państwa członkowskie stosowały równoważne normy w odniesieniu do dokumentów akceptowanych jako dowód legalnego pozyskania.

1. Informacje dodatkowe

Okazy gatunków wymienionych w załączniku A do rozporządzenia (WE) nr 338/97 („rozporządzenie podstawowe”) zasadniczo nie mogą być wykorzystywane do celów handlowych. Do celów handlowych zalicza się „kupno, oferowanie kupna, pozyskiwanie do celów handlowych, wystawianie na widok publiczny do celów handlowych, wykorzystywanie dla zysku, sprzedaż, przechowywanie w celu sprzedaży, oferowanie do sprzedaży lub transportu w celu sprzedaży” (art. 8 ust. 1).

Zakazy mające zastosowanie do okazów gatunków wymienionych w załączniku A mają również zastosowanie do okazów gatunków wymienionych w załączniku B, w odniesieniu do których nie można udowodnić w sposób zadowalający właściwe organy państw członkowskich UE, że okazy te zostały pozyskane (i w stosownych przypadkach wprowadzone do UE) na mocy konwencji CITES, rozporządzeń i odpowiednich krajowych przepisów dotyczących ochrony (art. 8 ust. 5).

W celu wykorzystania okazów gatunków wymienionych w załączniku A w celach handlowych na ogół wymaga się zwolnienia wydawanego przez właściwy organ zarządzający, które przyjmuje formę świadectwa. Forma i treść tego świadectwa są jasno określone w unijnych rozporządzeniach w sprawie handlu gatunkami dzikiej fauny i flory. Natomiast w przypadku okazów gatunków wymienionych w załączniku B świadectwo nie jest wymagane, jeśli takie okazy mają być wykorzystywane do celów handlowych. Forma i treść dowodu legalnego przywozu lub legalnego pozyskania, o którym mowa w art. 8 ust. 5, nie są określone w rozporządzeniu podstawowym. W związku z tym właściwe organy państw członkowskich UE mogą mieć różne ustalenia co do treści takiego dowodu.

W celu udowodnienia, że okaz gatunku wymienionego w załączniku A, B lub C został pozyskany w jednym państwie członkowskim i że zostanie on wywieziony z innego państwa członkowskiego, może być wymagana dokumentacja dowodowa, zgodnie z prawodawstwem państwa członkowskiego pochodzenia⁽²⁾.

Dokumentacja dowodowa może również być wymagana w przypadku powrotnego wywozu w celu udowodnienia, że okazy gatunków wymienionych w załączniku A, B lub C zostały przywiezione zgodnie z:

- rozporządzeniem podstawowym (po jego wejściu w życie w dniu 3 marca 1997 r.),
- rozporządzeniem Rady (EWG) nr 3626/82⁽³⁾ (od dnia 1 stycznia 1984 r. do ostatniego dnia ważności zezwolenia na przywóz wydane na mocy tego rozporządzenia),
- przed 1984 r. zgodnie z konwencją CITES, lub
- zanim którykolwiek z tych aktów wszedł w życie w odniesieniu do danych gatunków lub państwa członkowskiego pozyskania (art. 5 ust. 3 i 4 rozporządzenia podstawowego (zob. sekcja 3.5.8 „Przewodnika referencyjnego”⁽⁴⁾)).

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi (Dz.U. L 61 z 3.3.1997, s. 1) („rozporządzenie podstawowe”) oraz jego rozporządzenia wykonawcze, w szczególności: rozporządzenie Komisji (WE) nr 865/2006 z dnia 4 maja 2006 r. ustanawiające przepisy wykonawcze do rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi (Dz.U. L 166 z 19.6.2006, s. 1) („rozporządzenie wykonawcze”) oraz rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 792/2012 z dnia 23 sierpnia 2012 r. ustanawiające reguły dotyczące wzorów zezwoleń, świadectw i innych dokumentów przewidzianych w rozporządzeniu Rady (WE) nr 338/97 w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi oraz zmieniające rozporządzenie Komisji (WE) nr 865/2006 (Dz.U. L 242 z 7.9.2012, s. 13) („rozporządzenie w sprawie zezwoleń”).

⁽²⁾ Art. 5 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 338/97, odwołanie do tej dokumentacji znajduje się również w art. 5 ust. 4: w odniesieniu do okazów pozyskanych w naturze, „dowód z dokumentu zostanie złożony w postaci świadectwa stanowiącego, że okaz został pozyskany w naturze, zgodnie z prawodawstwem obowiązującym na terenie jego występowania”, tj. na terytorium państwa członkowskiego pochodzenia.

⁽³⁾ Dz.U. L 384 z 31.12.1982, s. 1.

⁽⁴⁾ Komisja Europejska/TRAFFIC, „Reference Guide – European Union Wildlife Trade Regulations” [Przewodnik referencyjny – unijne rozporządzenia w sprawie handlu gatunkami dzikiej fauny i flory], najnowsza wersja dostępna na stronie http://ec.europa.eu/environment/cites/pdf/referenceguide_en.pdf

Do tego celu konieczne jest wydanie świadectw zgodnie z art. 47 rozporządzenia wykonawczego.

Pewne dodatkowe informacje podane są w „Przewodniku referencyjnym”. Nie ma jednak dalszych informacji na temat przypadków, w których dokumentacja dowodowa nie podlega unijnym rozporządzeniom w sprawie handlu gatunkami dzikiej fauny i flory, w szczególności w odniesieniu do handlu w UE gatunkami wymienionymi w załączniku B (art. 8 ust. 5 rozporządzenia podstawowego).

W związku z tym potrzebne są wytyczne w celu zapewnienia spójnego podejścia państw członkowskich UE i stosowania przez nie równoważnych norm w odniesieniu do dokumentów dotyczących legalnego pozyskania, określające również, co jest akceptowane jako dowód legalnego pozyskania. Spójność w poszczególnych państwach członkowskich UE można osiągnąć poprzez opracowanie wytycznych dotyczących interpretacji art. 5 ust. 2 lit. b), art. 5 ust. 3 i 4 oraz art. 8 ust. 5 rozporządzenia podstawowego. Zachęca się państwa członkowskie UE do korzystania z informacji przedstawionych poniżej w poszczególnych przypadkach i w sposób proporcjonalny do każdej sytuacji, z którą mają do czynienia.

2. Status dokumentu

Wytyczne zostały przygotowane przez służby Komisji, a projekt został zatwierdzony przez Komitet ds. Handlu Dziką Fauną i Florą ustanowiony na mocy art. 18 rozporządzenia podstawowego, a zatem przez właściwe organy państw członkowskich UE.

Niniejsze wytyczne mają pomóc organom krajowym w stosowaniu rozporządzenia podstawowego. Nie są one prawnie wiążące; ich jedynym celem jest przedstawienie informacji na temat niektórych aspektów rozporządzenia podstawowego i rozporządzenia wykonawczego oraz środków uznawanych za najlepsze praktyki. Wytyczne te nie zastępują, nie zmieniają ani nie dodają przepisów do obowiązującego prawa Unii, o którym mowa w sekcji 1 niniejszego dokumentu, i które to przepisy nadal stanowią obowiązującą podstawę prawną. Niniejszych wytycznych nie należy też rozpatrywać oddzielnie; muszą być one stosowane w połączeniu z ustawodawstwem, a nie jako „osobne” odniesienie. Jedynie Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej jest upoważniony do interpretowania prawa Unii w wiążący sposób.

Komisja opublikuje te wytyczne w internecie i państwa członkowskie UE również mogą je opublikować. Komitet ds. Handlu Dziką Fauną i Florą dokona przeglądu tych wytycznych w stosownym terminie.

3. Interpretacja art. 5 ust. 2 lit. b), art. 5 ust. 3 i 4 oraz art. 8 ust. 5 rozporządzenia podstawowego

W wytycznych skoncentrowano się na żywych okazach zwierząt wymienionych w załączniku B. Wprowadzono w nim rozróżnienie między zwierzętami, które są „przywożone”, a zwierzętami „wyhodowanymi w niewoli w UE” ⁽⁵⁾.

W odniesieniu do pewnych gatunków wymienionych w załączniku B, które są powszechnie hodowane w niewoli w UE, ustawodawstwo krajowe lub odpowiednie właściwe organy krajowe określiły, że istnieje niewielkie ryzyko wprowadzenia do obrotu nielegalnie pozyskanych okazów ⁽⁶⁾. Kontrola egzekwowania prawa w odniesieniu do takich gatunków może zatem mieć niższy priorytet. Poniższe wytyczne dotyczą przede wszystkim gatunków obciążonych wyższym ryzykiem.

Zachęca się państwa członkowskie UE do dzielenia się, zarówno z Komisją, jak i z innymi państwami członkowskimi UE, informacjami na temat gatunków, które uważają za obciążone niższym ryzykiem, ponieważ są one głównie sprzedawane jako okazy wyhodowane w niewoli.

Zachęca się państwa członkowskie UE do korzystania z poniższych informacji w sposób proporcjonalny i dostosowany do poszczególnych przypadków.

a) Przywożone okazy ⁽⁷⁾

W przypadku przywożonych gatunków wymienionych w załączniku B wymianę informacji między państwami członkowskimi UE i przeprowadzenie procedury konsultacji między zainteresowanymi państwami członkowskimi UE uznaje się za konieczne i wystarczające. W niektórych przypadkach, w szczególności gdy okazy są oznakowane i mogą być wyraźnie przypisane do danego dokumentu, nie jest konieczne przeprowadzenie szczególnych konsultacji.

⁽⁵⁾ W rzadkich przypadkach może również zaistnieć potrzeba udowodnienia legalnego pochodzenia okazów pozyskanych w naturze w UE. Ogólnie rzecz biorąc, działalność handlowa może być wykonywana w odniesieniu do nich jedynie w bardzo szczególnych okolicznościach. Zasadniczo można oczekiwać, że wydane zostało oficjalne zezwolenie (zezwolenie na schwytanie) na pozyskanie w naturze (w oparciu o ustawodawstwo krajowe, zazwyczaj wdrażające dyrektywy UE). Powinno ono umożliwiać prześledzenie drogi odpowiednich okazów. Kwestia ta nie jest dalej poruszana w niniejszych wytycznych.

⁽⁶⁾ W związku z tym niektóre państwa członkowskie UE opracowały wykazy obciążonych niższym ryzykiem gatunków zwierząt wymienionych w załączniku B.

⁽⁷⁾ Jeżeli okaz został przywieziony przed wejściem w życie unijnych rozporządzeń w sprawie handlu gatunkami dzikiej fauny i flory mających do niego zastosowanie, należy to wyszczególnić i uzasadnić. W przypadku okazów przedkonwencyjnych należy podać datę pozyskania (określoną w art. 1 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego).

Poniższa lista kontrolna powinna być traktowana jako minimalna dokumentacja lub minimalny zestaw informacji, które należy przedstawić:

- Dla importera, o którym mowa w zezwoleniu: oryginał (żółty, nr 2) zezwolenia na przywóz zatwierdzony przez władze celne podczas przywozu.
- Sprzedawcy wszystkich lub niektórych okazów objętych zezwoleniem powinni przedstawić oświadczenie lub inne dokumenty zawierające co najmniej następujące informacje:
 - Jeżeli wszystkie zwierzęta są sprzedawane w jednej partii, oryginał wykorzystanego zezwolenia na przywóz należy do posiadacza może zostać przekazany nabywcy, najlepiej wraz z fakturą lub pokwitowaniem potwierdzającymi transfer od importera.
 - W przypadku gdy partia jest podzielona (lub jeżeli oryginał zezwolenia na przywóz nie jest przekazywany), należy podać, o ile jest to możliwe, następujące informacje:
 - gatunki (nazwy naukowe),
 - pełna liczba zezwoleń na przywóz, daty wydania, organy wydające,
 - pochodzenie: kod źródłowy, kraj pochodzenia (i kraj powrotnego wywozu – w stosownych przypadkach),
 - możliwie szczegółowe dane dotyczące zwierząt (np. okazy 6-10/100, znakowanie, płeć, data urodzenia/wylęgu lub szacunkowy wiek, inne cechy – jeżeli są dostępne),
 - oryginalny podpis (i pieczęć) ostatniego sprzedającego, data transakcji, nazwa i adres.

Ta sugerowana lista kontrolna znajduje się również w załączniku do niniejszych wytycznych.

Informacje, o których mowa, mogą być zawarte w odrębnym dokumencie, przygotowanym wyłącznie do celów danej transakcji. Informacje te mogą być zawarte w innych dokumentach (lub kopiach), takich jak poświadczenie odbioru, faktura, dziennik połowowy/spis stada określający okazy, które są przedmiotem sprzedaży, lub dokument rejestracyjny. Jeżeli dokumenty te nie zawierają wszystkich informacji, należy je odpowiednio uzupełnić.

b) *Okazy pochodzące z hodowli w niewoli w UE*

Dokumenty dostarczane nabywcy przez sprzedawcę powinny zawierać co najmniej następujące informacje:

- gatunki (nazwy naukowe),
- liczbę okazów,
- znakowanie – jeżeli jest dostępne,
- nazwę i adres hodowcy (z przyczyn związanych z identyfikowalnością),
- informacje na temat materiału rodzicielskiego oraz późniejsze informacje o pochodzeniu „C” lub „F” przedmiotowych okazów (z uwzględnieniem art. 54 rozporządzenia wykonawczego) odnoszące się do dokumentów potwierdzonych przez organ zarządzający; oświadczenia hodowcy niepotwierdzone przez organ zarządzający nie muszą określać pochodzenia „C” lub „F”, ale raczej zawierać maksymalną ilość informacji na temat znanych okazów rodzicielskich,
- datę urodzenia/wylęgu lub szacowany wiek – jeżeli jest dostępny,
- płeć – jeżeli jest dostępna,
- inne cechy – w stosownych przypadkach,
- własnoręczny podpis ostatniego sprzedającego, datę transakcji.

Ta sugerowana lista kontrolna znajduje się w załączniku do niniejszych wytycznych.

Informacje wspomniane w liście kontrolnej mogą być objęte odrębnym dokumentem, przygotowanym wyłącznie do celów danej transakcji. Informacje te mogą być zawarte w innych dokumentach (lub kopiach), takich jak poświadczenie odbioru, faktura, dziennik połowowy/spis stada/rejestry hodowcy, określających okazy, które są przedmiotem sprzedaży, lub dokument rejestracyjny. Jeżeli dokumenty te nie zawierają wszystkich informacji, należy je odpowiednio uzupełnić. Jeżeli dostępne są inne dokumenty, np. dokumenty systemu TRACES (np. świadectwa „INTRA”), mogą one być wykorzystane jako dokumenty uzupełniające.

Dokumenty wydane przez właściwy organ państwa członkowskiego na podstawie jego ustawodawstwa krajowego mogą być wykorzystywane w niektórych państwach członkowskich. Najlepiej byłoby, gdyby dokumenty te zawierały wszystkie informacje wymienione powyżej lub zostały odpowiednio uzupełnione – w szczególności jeżeli nie zostały wydane dla konkretnej transakcji – o dane takie jak nazwisko i adres, podpis (i pieczęć) ostatniego sprzedającego, data transakcji itp.

Do celów wydawania takich dokumentów lub potwierdzania deklaracji hodowlanych, za podstawę kontroli egzekwowania prawa może służyć system dodatkowych przepisów dotyczących np. rejestracji i prowadzenia ksiąg rachunkowych.

ZAŁĄCZNIK

Informacje, które należy przedstawić nowemu właścicielowi w celu legalnego nabycia żywych zwierząt z gatunków wymienionych w załączniku B zgodnie z art. 8 ust. 5 rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97

Gatunki (nazwy naukowe):	
---------------------------------	--

Opis okazów:

Rodzaj okazów (np. żywe)	
Liczba okazów	
Płeć (jeżeli jest dostępna)	
Data urodzenia/wylęgu lub szacowany wiek (jeżeli jest dostępny)	
Znakowanie (jeżeli jest dostępne) – numer identyfikacyjny i rodzaj	
Inne cechy	

Pochodzenie:

Kod źródłowy (kody podane z drugiej strony). Dla zwierząt wyhodowanych w niewoli: informacje na temat materiału rodzicielskiego przedmiotowych okazów	
Kraj pochodzenia i kraj powrotnego wywozu (w stosownych przypadkach)	
Rodzaj pozyskania	
☐ przywóz rodzaj dokumentu (zezwolenie na przywóz i potencjalny inny dokument – w takim przypadku proszę określić rodzaj dokumentu (np. zezwolenie na wywóz) – i uzasadnić zwolnienie), pełny numer i data wydania, organ wydający ⁽¹⁾	
☐ hodowla w niewoli nazwa i adres hodowcy, numer rejestracyjny – w stosownych przypadkach, lub inne informacje umożliwiające potwierdzenie hodowcy	
☐ inne (np. okaz pozyskany w naturze ⁽²⁾) proszę określić i uzasadnić legalne pochodzenie okazu	

⁽¹⁾ Jeżeli okaz został przywieziony przed wejściem w życie rozporządzeń w sprawie handlu gatunkami dzikiej fauny i flory mających do niego zastosowanie, należy to wyszczególnić i uzasadnić. W przypadku okazów przedkonwencyjnych należy podać datę pozyskania (zob. art. 1 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego).

⁽²⁾ W przypadku okazów przywożonych należy wykorzystać powyższą rubrykę.

Informacje o przodkach w przypadku okazów wyhodowanych w niewoli (w tym wszystkie dostępne informacje: znakovanie, data urodzenia/wylęgu, posiadacz – jeżeli dane są dostępne itd.):

Ojciec		Ojciec	
		Matka	
Matka		Ojciec	
		Matka	

Informacje dotyczące sprzedawcy (podane dla każdej transakcji):

Dane sprzedającego (*)	
Podpis (i pieczęć) sprzedającego	
Data transakcji (**)	
Nowe dane właściciela (**)	

(*) Lub osoby wykorzystującej okazy w celach handlowych w inny sposób/przewożące okazy w obrębie UE.

(**) Pozostawić puste w przypadku, gdy oświadczenie jest składane w celu wykorzystania okazów do celów handlowych/przewozu w UE przez pierwotnego właściciela lub jeżeli nieznane (legalne pozyskanie uzasadnione na poprzedniej stronie).

Informacje o załącznikach (np. dokumenty lub kopie dotyczące: rodowodów, testów genetycznych, pozyskania w naturze, ekspertyz dotyczących pochodzenia przedkonwencyjnego, dokumentów przywozowych, dokumentów dotyczących zakupu/darowizn itp.)

Kody źródłowe:

W Okazy pozyskane w naturze

R Okazy zwierząt rozmnożonych w kontrolowanym środowisku, które zostały pozyskane ze środowiska naturalnego jako jaja lub młode osobniki, które w innym przypadku miałyby bardzo niskie prawdopodobieństwo przeżycia do dorosłości

C Zwierzęta hodowane w niewoli zgodnie z rozdziałem XIII rozporządzenia (WE) nr 865/2006, jak również ich części i produkty pochodne

F Zwierzęta urodzone w niewoli, lecz dla których kryteria rozdziału XIII rozporządzenia (WE) nr 865/2006 nie są spełnione, jak również ich części i pochodne

I Skonfiskowane okazy

O Przedkonwencyjne

U Źródło nieznane (wymaga uzasadnienia) ⁽³⁾

X Sprowadzone z morza

⁽³⁾ Jeżeli źródło pochodzenia zwierzęcia nie jest znane i nie można go uzupełnić innym kodem źródłowym, takie zwierzę nie może być wykorzystywane do celów handlowych. Udowodnienie legalnego posiadania wydaje się również niemożliwe.